

18-23 жовтня
Короткий огляд ситуації

ХІД БОЙОВИХ ДІЙ

- Масовані ракетні та дроніві російські атаки на українські міста, зокрема на Київ, тривають майже щоденно. Ключовими об'єктами обстрілів залишаються електростанції та інші об'єкти енергетичної інфраструктури. Обстріли призводять до аварій та тимчасового припинення електропостачання в цілих регіонах (так, 22 жовтня було [відключено](#) від електрики значні території в Хмельницькій, Рівненській, Волинській, Черкаській, Миколаївській областях, внаслідок чого близько [1,4 млн](#) людей залишилися без світла). Близько 40% загальної інфраструктури та генеруючих потужностей енергетичної системи України серйозно [пошкоджено](#). Тривають також віялові відключення енергії по всій Україні, що всіляко вітається російськими пропагандистами та політиками, які закликають вбивати українців холодом.
- 19 жовтня В. Путін заявив про введення [воєнного стану](#) на окупованих Росією територіях України. Це може стати підставою для подальшого розгортання незаконної мобілізації, для депортації населення (що вже відбувається в Херсоні) та інших незаконних дій.
- Під ракетні, артилерійські обстріли та атаки дронів потрапляли цього тижня Миколаїв, Одеса, Чернігів, Житомир, Харків, Вовчанськ, Бахмут, Курахове, Костянтинівка, Дніпро, Марганець, Нікополь, Кривий Ріг, Запоріжжя, Токмак, прикордонні громади Сумської та Чернігівської областей. Зокрема, Бахмут — одне з найбільших історичних міст Донецької області, вже значною мірою зруйнований, інфраструктура міста [знищена](#) та не підлягає відновленню. Загалом в Донецькій області щонайменше 10 територіальних громад залишаться цієї зими [без опалення](#) через масштабні руйнування інфраструктури. Водночас поява нових засобів ППО дозволяє збивати все більшу кількість ракет і дронів.
- Контрнаступ Збройних сил України дещо призупинився, що частково зумовлено несприятливими погодними умовами, а частково — прибуттям на фронт численних мобілізованих росіян та примусово мобілізованих жителів окупованих українських територій. При цьому триває екстрена евакуація російської окупаційної адміністрації та вивезення мирного населення з правого берега Дніпра в Херсонській області. Це свідчить про можливість провокації з російського боку і подальшого звинувачення української сторони (23 жовтня міністр оборони рф С. Шойгу почав заявляти про готовність України застосувати "[брудну бомбу](#)", паралельно триває насичення Білорусі російськими військами та підготовка білоруських військ до мобілізації). Є інформація, що російська армія, відступаючи, замінувала дамбу Каховської ГЕС, підірвав якої став би екологічною [катастрофою](#) та спричинив численні жертви.

- Збройні сили України зі своєї сторінки у фейсбуці закликали білоруський народ [не воювати](#) на боці кремлівського режиму, навіть якщо цього вимагатиме О. Лукашенко. Українські військові застерegli білорусів, що відповідь на агресію з їхнього боку буде жорсткою.

ГУМАНІТАРНИЙ ВИМІР

- Міністерство економіки України визначило [пріоритетні галузі](#) економіки, які мають повернути її на довоєнний рівень: military-tech (високотехнологічне озброєння); металургія, гірничо-промисловість і машинобудування; сільське господарство та харчова промисловість; ІТ-галузь.
- Станом на 23 жовтня щонайменше 1250 дітей постраждали в Україні внаслідок повномасштабної збройної агресії рф. 430 дитини загинуло та понад 820 отримали поранення. Дітей з окупованих територій продовжують вивозити в рф без чітких планів щодо їх повернення додому (відповідна інформація є щодо [Енергодару](#) та [Олешків](#), але раніше повідомлялося про подібні випадки в Харківській області).
- Президент Володимир Зеленський затвердив масштабні санкції РНБО проти фіз- та юросіб рф, серед яких є російські олігархи та родичі В. Путіна. [Санкції](#) вводяться стосовно 2507 фізичних та 1374 юридичних осіб, більшість із них — громадяни Росії та російські резиденти.

РОСІЙСЬКІ НАРАТИВИ, ПРОПАГАНДИСТСЬКИЙ ВИМІР

- Президент рф Володимир путін 19 жовтня підписав [указ](#) про введення військового положення на території Луганської та Донецької народних республік, Запорозької та Херсонської областей. Під час звернення з цього приводу путін [називав](#) українське політичне керівництво неонацистами, бандерівцями та звинувачував у терактах. На час дії військового положення влада в Херсонській області [перейде](#) до військових де-юре та де-факто. На [думку](#) російських напівопозиційних експертів це фактично робить в рф “мобілізацію перманентною”, збільшує владу путіна в регіонах, ще більше дозволяє протидіяти протестам. Вказується, що “[особливе становище вводиться на території з населенням](#) приблизно 20 млн, влада тут переходить спеціальним органам воєнного часу, “військово-цивільній адміністрації”. 21 жовтня путін [підписав](#) указ про створення координаційної ради при правлінні рф для забезпечення потреб, що виникли в ході спеціальної військової операції (СВО). Рішення прийнято для посилення координації діяльності федеральних і регіональних органів влади.
- Аналітики, близькі до кремлівських команд, [поширюють наративи](#), що обстріли українських міст, енергетичної та цивільної [інфраструктури](#) в цілому підняли рейтинг путіна та викликають цілковиту підтримку російських громадян.
- У російських медіа, патріотичних телеграм каналах було позитивно оцінено [звернення](#) нового командувача суровикина, як людини, яка “говорить правду” про складну ситуацію на фронті та стійкість російської армії. Опозиційні російські коментатори говорять про його несамостійність в ухваленні рішень та “[план довгої бійні](#)”, за яку відповідальність буде покладена саме на

суровикина, але не на путіна. Так само у внутрішньому комунікаційному просторі [позитивно](#) оцінюють тактику обстрілу української цивільної та критичної інфраструктури. У назвах російських телевізійних програм інформується вже “про традиційний обстріл України”, зокрема цивільної інфраструктури, та вказується, що “далі буде тільки гірше”. В інформаційному просторі так само активізувалися заклики до геноциду українців, знищення України. В правих телеграм каналах прямо закликають до [застосування](#) ядерної зброї проти України, ЗСУ.

- Використовуються суспільно мобілізаційні наративи, війна [тракується](#) як шлях до “відновлення російської єдності”, яку рф прогала 100 років тому, а Україна має бути знищена, як вороже утворення для рф. Продовжують поширюватися загальні наративи потреби єднання російського суспільства навколо перемоги та відсічі Заходу, Україні. [Йдеться](#) про “конфронтаційну політику Брюсселя” з боку російських посадовців (МЗС рф). Війна трактується як “справедлива”, “народна”. 22 жовтня заступник керівника адміністрації президента рф сергій кириєнко [заявив](#), що росія обов'язково виграє і “гарячу”, і економічну, і психологічну війну, але ця війна повинна стати по-справжньому народною. У російських ЗМІ війна, військові дії на Херсонщині, Запорізькій області подаються як звільнення російських регіонів від “нацистів”, просувається наратив “справедливої війни”, адже «Україна напала на Херсонщину», яка “є частиною рф”. Триває [“евакуація”](#) херсонців, планується перевезти 50-60 тисяч на лівий берег Дніпра. Визнається, що люди не хочуть їхати, наразі це [10 чи 15 тисяч](#) за офіційними повідомленнями. “Евакуація” подається як [“турбота про людей”](#) у внутрішньому інформаційному полі. 19 жовтня Херсон [відвідав](#) перший заступник керівника адміністрації президента рф с. кириєнко. Було проголошено, що [управління](#) на Херсонщині передається військовим. Активно [обговорюється](#) російськими блогерами та кореспондентами вивіз до рф із Херсона української культурної спадщини, експонатів музеїв, архівів, навіть пам'ятників.
- Російські медіа заявляють про [обстріли](#) російського прикордоння Збройними силами України, зокрема території Белгородської області, у якій будують укріплення.
- У свою чергу в офіційних медіа стали активно повідомляти про втрати [енергетичних потужностей](#) в Україні через російські бомбардування та [інформувати](#) росіян про всі повітряні тривоги в Україні через російські дії, чого раніше уникали.
- Російські депутати держдуми, митці, релігійні громади просувають наративи традиційних цінностей. 20 жовтня до думи було [внесено](#) пакет законопроектів проти “пропанди ЛГБТ”, який передбачає адміністративні покарання. Законопроект [називається](#) “великою військовою перемогою”, головна риторика — боротьба рф за традиційні цінності в Україні.
- Триває мобілізація, інформування про мобілізацію відбуваються через розповіді про соціальні виплати родинам. Мобілізованих ([Вологодська](#) область - 100 тис. руб), діти-студенти в Ямало-Ненецькому окрузі отримують 200 тис руб. Мобілізація “популяризується” в медіа, політичній риторичі. Путін [відвідав](#) табір, де відбувається підготовка мобілізованих. Точна дата припинення мобілізації в рф не [визначена](#), хоча йдеться про наступний тиждень як завершення процесу. Станом на 21 жовтня за офіційними даними [було мобілізовано](#) 260 тис. осіб.

- З боку Туреччини [актуалізовано](#) тему перемовин між путіним та Зеленським 21 жовтня.
- Російська сторона офіційно заперечує [використання](#) іранських дронів в обстрілах України, 18 вересня прес-секретар президента рф дмитро пєсков заявив, що немає інформації про їх використання російськими військовими. У свою чергу риторика про здобутки російської армії, утримання ситуації в Україні [поширюється](#) в офіційних наративах.